

SOCIALINĖS APSAUGOS SISTEMŲ KOORDINAVIMO ADMINISTRACINĖS KOMISIJOS

SPRENDIMAS Nr. U4

2011 m. gruodžio 13 d.

dėl Reglamento (EB) Nr. 883/2004 65 straipsnio 6 ir 7 dalyse ir Reglamento (EB) Nr. 987/2009 70 straipsnyje nustatytos kompensavimo tvarkos

(Tekstas svarbus EEE ir EB bei Šveicarijos susitarimui)

(2012/C 57/04)

SOCIALINĖS APSAUGOS SISTEMŲ KOORDINAVIMO ADMINISTRACINĖ KOMISIJA,

atsižvelgdama į 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo 72 straipsnio a dalį, pagal kurią Administracinė komisija yra atsakinga už visų administravimo ar aiškinimo klausimų, kylančių dėl Reglamento (EB) Nr. 883/2004 ir Reglamento (EB) Nr. 987/2009 nuostatų, nagrinėjimą;

atsižvelgdama į Reglamento (EB) Nr. 883/2004 65 straipsnio 6 ir 7 dalis;

atsižvelgdama į Reglamento (EB) Nr. 987/2009 70 straipsnį;

laikydamosi Reglamento (EB) Nr. 883/2004 71 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje nustatytų sąlygų,

kadangi:

- (1) Reglamento (EB) Nr. 883/2004 65 straipsnyje nustatyta kompensavimo tvarka, kuria siekiama teisingesnės finansinės pusiausvyros tarp valstybių narių tuo atveju, kai bedarbiai gyvena valstybėje narėje, kuri nėra kompetentinga valstybė. Kompensacija atlyginama papildoma finansinė našta, tenkanti gyvenamosios vietos valstybei narei, kuri moka nedarbo išmokas pagal Reglamento (EB) Nr. 883/2004 65 straipsnio 5 dalies a punktą asmenims, vykdžiusiems paskiausią veiklą kitoje valstybėje narėje, tačiau kuri iš šių asmenų nėra rinkusi jokių įmokų;
- (2) per nustatytą laikotarpį pagal Reglamento (EB) Nr. 883/2004 65 straipsnio 5 dalies a punktą gyvenamosios vietos valstybės narės išmokėtas nedarbo išmokas kompensuoja ta valstybė, kurios teisės aktai bedarbiui buvo taikomi paskiausią, neatsižvelgiant į pastarosios valstybės teisės aktais nustatytas sąlygas teisei į nedarbo išmoką įgyti;

- (3) nors Reglamento (EB) Nr. 883/2004 65 straipsnio 6 dalies ketvirtame sakinyje numatyta galimybė šio straipsnio 5 dalies b punkte nustatytų išmokų eksporto laikotarpį atimti iš kompensavimo laikotarpio, kiti nedarbo išmokų gavimo iš valstybės, kurioje vykdyta paskutinė susijusio asmens veikla (ypač pagal Reglamento (EB) Nr. 883/2004 65 straipsnio 1 dalį arba 2 dalies paskutinį sakinį) laikotarpiai nėra atimami;
- (4) dėl bendrai sutartos gerosios patirties atsiskaitymas tarp įstaigų taps greitesnis ir veiksmingesnis;
- (5) įstaigoms reikia skaidrumo ir gairių, kad ES nuostatos, susijusios su kompensavimo tvarka, nustatyta Reglamento (EB) Nr. 883/2004 65 straipsnio 6 ir 7 dalyse ir Reglamento (EB) Nr. 987/2009 70 straipsnyje, būtų taikomos vienodai ir nuosekliai,

NUSPRENDĖ:

I. BENDRIEJI KOMPENSAVIMO TVARKOS PRINCIPAI

1. Tuo atveju, kai nedarbo išmokas asmeniui pagal Reglamento (EB) Nr. 883/2004 (toliau – pagrindinis reglamentas) 65 straipsnio 5 dalies a punktą moka jo gyvenamosios vietos valstybė, taikomos šio straipsnio 6 ir 7 dalių nuostatos, pagal kurias gyvenamosios vietos valstybė (toliau – valstybė kreditorė) ir valstybė, kurios teisės aktai bedarbiui buvo taikomi paskiausią, (toliau – valstybė skolininkė) pasidalina finansinę naštą.
2. Kompensavimo prašymas negali būti atmetas remiantis tuo, kad pagal valstybės skolininkės nacionalinius teisės aktus susijęs asmuo nebūtų turėjęs teisės gauti nedarbo išmokas.
3. Valstybė kreditorė gali kreiptis dėl kompensacijos tik tokiu atveju, jei prieš tapdamas bedarbiu susijęs asmuo valstybėje skolininkėje įgijo bet kokios trukmės darbo pagal darbo sutartį arba savarankiško darbo laikotarpius, į kuriuos šioje valstybėje atsižvelgiama skiriant nedarbo išmokas.

II. KOMPENSUOJAMO LAIKOTARPIO NUSTATYMAS

1. Pagrindinio reglamento 65 straipsnio 6 ir 7 dalyse nustatytas trijų arba penkių mėnesių laikotarpis, už kurį galima prašyti kompensuoti, (toliau – kompensuojamas laikotarpis) prasideda tą dieną, kurią faktiškai turėtų būti pradėtos mokėti nedarbo išmokos. Kompensuojamas laikotarpis baigiasi po pagrindinio reglamento 65 straipsnio 6 ir 7 dalyse nustatyto termino (trys arba penki mėnesiai), neatsižvelgiant į išmokos sumos sumažinimą, teisės į išmoką ar išmokos mokėjimo sustabdymą arba nutraukimą minėtu laikotarpiu pagal valstybės kreditorės teisės aktų nuostatas.

2. Naują prašymą dėl kompensavimo galima pateikti tik tokiu atveju, jei pagal pagrindinio reglamento 65 straipsnio 5 dalies a punktą susijęs asmuo iš naujo atitinka valstybės kreditorės teisės aktuose nustatytas sąlygas dėl teisės į išmoką, jei šia teise nepratęsiamas ankstesnis sprendimas, kuriuo skiriamos nedarbo išmokos.

3. Nepažeidžiant pagrindinio reglamento 65 straipsnio 6 dalies ketvirto sakinio nuostatų, jokie kiti laikotarpiai, kai nedarbo išmokos buvo mokamos pagal valstybės skolininkės teisės aktus, neatimami iš kompensuojamo laikotarpio.

III. KOMPENSUOJAMO LAIKOTARPIO PRATĖSIMAS PAGAL PAGRINDINIO REGLAMENTO 65 STRAIPSNIO 7 DALĮ

1. Pagal pagrindinio reglamento 65 straipsnio 7 dalį kompensuojamas laikotarpis pratęsiamas iki penkių mėnesių, jei susijęs asmuo per 24 mėnesius iki dienos, kurią faktiškai turėtų būti pradėtos mokėti nedarbo išmokos, įgijo ne trumpesnį kaip 12 mėnesių darbo pagal darbo sutartį arba savarankiško darbo laikotarpį, į kurį atsižvelgiama skiriant nedarbo išmokas.

2. Pagrindinio reglamento 65 straipsnio 7 dalyje nustatytas kompensuojamo laikotarpio pratęsimas negali būti atmetas remiantis tuo, kad pagal valstybės skolininkės nacionalinius teisės aktus susijęs asmuo nebūtų įgijęs teisės gauti nedarbo išmokas.

IV. DIDŽIAUSIO KOMPENSACIJOS DYDŽIO NUSTATYMAS PAGAL REGLAMENTO (EB) Nr. 987/2009 (TOLIAU – ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS) 70 STRAIPSNĮ

1. Apie didžiausią kompensacijos dydį, taikomą tarp įgyvendinimo reglamento 5 priede išvardytų ir šio reglamento 70

straipsnio paskutiniame sakinyje minimų valstybių narių, Administracinei komisijai pranešama per šešis mėnesius nuo atitinkamų kalendorinių metų pabaigos. Pranešime, kurį pateikia kiekviena 5 priede išvardyta valstybė narė, nurodomas didžiausias atitinkamus kalendorinius metus galiojantis dydis ir jam apskaičiuoti taikyto metodo aprašymas.

V. KITOS NUOSTATOS

1. Valstybei kreditoriui pranešus valstybei skolininkei apie kompensavimo prašymą, bet koks vėlesnis pagal valstybės kreditorės teisės aktus atgaline data taikomas kompensuojamos nedarbo išmokos sumos pakeitimas neturi jokio poveikio minėtam prašymui.

2. Visa gyvenamosios vietos įstaigų mokamų išmokų suma (pagrindinio reglamento 65 straipsnio 6 dalies antras sakinys) apima bendras valstybės kreditorės patirtas nedarbo išmokų išlaidas prieš atskaitymus (bendra bruto suma).

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

1. Pagrindinio reglamento 65 straipsnio 6 ir 7 dalyse išdėstytos kompensavimo nuostatos taikomos tik pagal pagrindinio reglamento 65 straipsnio 5 dalies a punktą suteiktoms išmokoms.

2. Taikant kompensavimo tvarką vadovaujamosi gero įstaigų bendradarbiavimo, pragmatiškumo ir lankstumo principais.

3. Šis sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4. Sprendimas taikomas nuo pirmosios mėnesio dienos praėjus vienam mėnesiui po sprendimo paskelbimo visiems iki tos dienos neapmokėtiems kompensavimo prašymams.

Administracinės komisijos pirmininkė

Elżbieta ROŻEK